

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 01.07.1970, sp. zn. 11 Tz 17/70, ECLI:CZ:NS:1970:11.TZ.17.1970.1

Číslo: 22/1970

Právní věta: Přechodem podle § 3 odst. 1 zák. č. 150/1969 Sb. je čin vykazující znaky v tomto ustanovení uvedené jen tehdy, není-li vzhledem k stupni jeho nebezpečnosti pro společnost trestným činem. I recidiva pachatele může být okolností, pro kterou dosahuje čin takového stupně nebezpečnosti pro společnost, jaký se předpokládá pro trestný čin v ustanoveních § 3 odst. 1 a 2 tr. zák.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 01.07.1970

Spisová značka: 11 Tz 17/70

Číslo rozhodnutí: 22

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Přechod, Rozkrádání majetku v socialistickém řízení, Trestný čin

Předpisy: 150/1969 Sb. § 3 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 22/1970 sb. rozh.

Přechodem podle § 3 odst. 1 zák. č. 150/1969 Sb. je čin vykazující znaky v tomto ustanovení uvedené jen tehdy, není-li vzhledem k stupni jeho nebezpečnosti pro společnost trestným činem.

I recidiva pachatele může být okolností, pro kterou dosahuje čin takového stupně nebezpečnosti pro společnost, jaký se předpokládá pro trestný čin v ustanoveních § 3 odst. 1 a 2 tr. zák.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 1. července 1970, [11 Tz 17/70](#))

Rozsudkem obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 14. ledna 1970 sp. zn. 1 T 184/69 byl P. Š. uznán vinným přechodem proti majetku v socialistickém a v osobním vlastnictví podle § 3 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/1969 Sb. a kromě trestu uloženo mu též ochranné protialkoholní léčení. Nejvyšší soud ČSR tento rozsudek zrušil a přikázal obvodnímu soudu pro Prahu 9, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný P. Š. uznán vinným jednak přečinem proti majetku v socialistickém a osobním vlastnictví podle § 3 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/1969 Sb., jednak trestným činem opilství podle § 201 tr. zák. Byl mu za to uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání jednoho roku, zákazu řízení motorových vozidel na dobu dvou let a bylo mu dále uloženo ochranné protialkoholní léčení. Pro výkon trestu byl zařazen do druhé nápravně výchovné skupiny.

Přečin proti majetku v socialistickém a osobním vlastnictví spáchal obžalovaný podle napadeného rozsudku tím, že se dne 9. 8. 1969 vloupal do kantýny n. p. Montované stavby v Praze 9 - Proseku a tam odcizil 20 láhví 10st. piva, které na místě vypil, asi 20 dkg gothajského a 20 dkg suchého salámu, který snědl, a větší množství cigaret, vše v ceně 704,- Kčs. Druhého dne pak jel ve Slaném na motocyklu v podnapilém stavu, čímž se podle napadeného rozsudku dopustil trestného činu opilství podle § 201 tr. zák.

Proti tomuto rozsudku podal generální prokurátor ČSR stížnost pro porušení zákona, v níž namítá, že obžalovaný byl napadeným rozsudkem uznán vinným přečinem proti majetku v socialistickém a osobním vlastnictví, ačkoli byl již vícekrát pro majetkové trestné činy odsouzen a trestán a též způsob provedení vloupání zvyšoval stupeň nebezpečnosti činu pro společnost tak, že se zřetelem k § 1 odst. 1 zák. č. 150/1969 Sb. již nešlo o pouhý přečin, nýbrž o trestný čin bez ohledu na to, že škoda činem způsobená nepřevyšovala 1500,- Kčs.

Nejvyšší soud ČSR shledal stížnost pro porušení zákona důvodnou. Po stránce skutkového zjištění nelze napadenému rozsudku, pokud jde o zažalované skutky, po názoru Nejvyššího soudu ničeho vytýkat, neboť skutkové závěry soudu prvního stupně odpovídají výsledkům dokazování a doznání obžalovaného je v plné shodě s dalšími vykonanými důkazy. Též právní posouzení jízdy obžalovaného motocyklem v podnapilém stavu soudem prvního stupně je správné a odpovídá § 201 tr. zák.

Soud prvního stupně však pochybil v právním posouzení majetkového deliktu obžalovaného. V napadeném rozsudku zjišťuje, že obžalovaný byl již pětkrát soudně trestán pro majetkovou trestnou činnost a že z výkonu posledního trestu byl propuštěn krátce předtím, než spáchal zažalované skutky. Soud prvního stupně v odůvodnění napadeného rozsudku výslovně podotýká, že jde o recidivu obžalovaného, čímž též odůvodňuje výši uloženého trestu v horní hranici zákonné trestní sazby. Tyto důvody odpovídají stavu věci. Okolnosti, za kterých byl majetkový delikt spáchán, jakož i osoba pachatele zvyšovaly však podstatně stupeň nebezpečnosti činu pro společnost. Se zřetelem k tomu nelze vloupání obžalovaného, při němž odcizil ke škodě majetku v socialistickém vlastnictví různé věci, byť i jen v ceně 704,- Kčs, považovat za pouhý přečin.

Podle § 1 zák. č. 150/1969 Sb. je přečinem zaviněný, pro společnost nebezpečný čin, jehož znaky jsou uvedeny v tomto zákoně, pokud nedosahuje stupně společenské nebezpečnosti trestného činu. Jinými slovy řečeno není přečinem čin, jehož stupeň společenské nebezpečnosti dosahuje stupně společenské nebezpečnosti trestného činu, byť i vykazoval znaky uvedené v zákoně i přečinech. Z toho tedy plyne vzhledem k § 1 odst. 1 zák. č. 150/1969 Sb., že přečinem podle § 3 odst. 1 zák. č. 150/1969 Sb. je čin vykazující znaky v tomto ustanovení uvedené jen tehdy, není-li vzhledem k stupni jeho nebezpečnosti pro společnost trestným činem.

Je samozřejmé, že čin, jehož stupeň nebezpečnosti pro společnost převyšuje společenskou nebezpečnost přečinu, může být posuzován jako trestný čin pouze tehdy, jestliže kromě materiální podmínky trestného činu (tj. nutného stupně nebezpečnosti pro společnost) vykazuje též znaky (formální podmínky) některého trestného činu. Při úvaze o vztahu ustanovení § 3 odst. 1 zák. č. 150/1969 Sb. o přečinu proti majetku v socialistickém a osobním vlastnictví k ustanovením trestního zákona nutno vycházet z toho, že z ustanovení trestního zákona odpovídají tomuto přečinu především ustanovení § 132 odst. 1 písm. a), b) i c), vymežující trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví, § 247 odst. 1 vymežující krádež, § 248 vymežující zpronevěru a § 250 odst. 1 vymežující

podvod. Tato ustanovení nemají jako znak určitý rozsah nebo výši škody těmito trestnými činy způsobené ani hodnotu věcí odcizených či zpronevěřených. V tomto směru se tedy znaky těchto trestných činů překrývají se znaky přečinu podle § 3 odst. 1 zák. č. 150/1969 Sb.

Za skutečnost, která zvyšuje společenskou nebezpečnost činu na stupeň společenské nebezpečnosti trestného činu, nelze ovšem považovat jakoukoliv okolnost významnou pro určení stupně nebezpečnosti činu pro společnost, nýbrž jen okolnost, jež stupeň nebezpečnosti činu pro společnost zvyšuje výraznějším způsobem. Jinak by se mohla stát některá ustanovení zákona č. 150/1969 Sb. snadno obsolentními. Za okolnost, která výrazně zvyšuje nebezpečnost činu pro společnost je možno považovat především recidivu pachatele, zejména jde-li o recidivu několikanásobnou, neboť zvyšuje nebezpečnost osoby pachatele (§ 3 odst. 4 tr. zák.). V souzeném případě je pachatelem osoba, která podle opisu rejstříku trestů byla v období od r. 1963 čtyřikrát odsouzena pro majetkové trestné činy. Poslední trest pro takový trestný čin byl vykonán 24. 6. 1969, tj. necelé dva měsíce před novým majetkovým deliktem posuzovaným napadeným rozsudkem.

Protože soud prvního stupně tyto skutečnosti neuvážil z hlediska § 1 odst. 1 zák. č. 150/1969 Sb. a jednostranně přihlížel jen k výši škody, která nedosahovala 1500,- Kčs, dospěl nesprávně k závěru, že čin obžalovaného je přečinem. Tím porušil zákon v ustanovení § 3 odst. 1 zák. č. 150/1969 Sb. a v § 132 odst. 1 písm. a) tr. zák., podle něhož mělo být jednání obžalovaného spáchané odcizením věcí v kantýně národního podniku Montované stavby posouzeno.

Ze všech těchto důvodů bylo třeba napadený rozsudek v příslušných výrocích zrušit a soudu prvního stupně přikázat, aby v rozsahu zrušení ve věci znovu jednal a rozhodl, řídě se právním názorem Nejvyššího soudu.